

Weeck niet van 't rechte pad; men lichte hem den voet.
Als hem nu 't Roomsche volck verbande uyt het land,
Haer onrecht was syn eer, syn onschult hare schand;
Maer als sy met berouw daerna hem ryepen weer,
Soo streckten 't hem tot vruegt, haer tot dyenst, beyd' tot eer.

Van Goch stelt dat het vers niet op Erpenius slaat, maar 'natuurlijk weer' op De Groot. Terecht: aan Erpenius is niets overkomen dat de vergelijking met Metellus oproept. Ten onrechte echter meent Van Goch, dat het vers toch 'niet geheel juist op de Groot doelt', 'want de Groot is niet in zijn land kunnen wederkeeren doch als balling in 't buitenland moeten sterven'. Dat was immers in 1627 nog niet te voorzien. Ik meen - en zo eenvoudig als het is, het lijkt nieuw - dat dit vers ervoor pleit dat, nadat bijv. in 1626 de balling Uyttenbogaert mocht repatriëren, nu ook aan De Groot het geluk van Metellus zal zijn beschoren, en dat hij in zijn land zal mogen terugkeren om het te dienen - welke afloop van zijn tragedie hem en het land gelijkelijk tot eer zou kunnen strekken. Het raam getuigt, als slot van het beeldverhaal, van De Groots durende pogingen tot 't verkrijgen van terugroeping en eer- en rechtsherstel. Hogerbeets werd afgebeeld om de nagedachtenis te eren van een vriend en lotgenoot. Zo kreeg ook Erpenius hier zijn raam om de herinnering te eren van een vriend en helper. Maar al met al vormt het drieluik één gebrandschilderd pleidooi voor De Groot. 'Dáárover spraken zij', die vrienden en geestverwanten die in 1627 in Daetselaers huis bijeenkwamen om het te bezien. De drie delen zien àlle op De Groot, ze vertellen zijn verhaal en ze voeren voor hém het pleit. Zijn de verzen van hem? Dan zouden ze gevoegd dienen te worden bij het in het Nederlands geschreven deel van zijn oeuvre. Voor een pleidooi is de toon van vooral het laatste vers tamelijk fors. Maar de tactiek die De Groot in de jaren rond 1627 heeft gevolgd om zijn doel te bereiken levert zeker geen argument dat zijn vaderschap van de verzen ondergraaft, integendeel, zij was weinig diplomatiek en soepel¹⁰). Overigens, de Octavianus van het middelste raam heeft bij mijn weten niet de ge-laatsstreken van Frederik Hendrik gekregen, dat zou het spel wat àl te hard gespeeld zijn!

Tot slot terug naar Elsje! Eerder vermeldde ik dat professor Sizoo en de andere bronnen als alternatief stelden dat de tweede vrouw op het exempel van het middenraam óf staat voor de vrouw van Daetselaer, of voor Elsje van Houweningen. Ik kies voor de